

РЕШЕНИЕ

№ 2290

гр. София, 28.04.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 10.03.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **12155** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следв. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.23 от Закона за закрила на детето / ЗЗДет. и чл.20 ал.4 т.1 от Правилника за прилагане на ЗЗДет. / ППЗЗДет./.

Образувано е по жалба, подадена от Р. Л. Д., лично и в качеството на законен представител на малолетния В. А. С., срещу Заповед № ЗД/Д-С-СЛ-011/21.08.2019 на директора на дирекция „Социално подпомагане” – С., [населено място] потвърдена с Решение № №22-РД 06-0208/25.09.2019г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане” С. – град. Със заповедта, по отношение на жалбоподателката и малолетния ѝ син, е наредено да ползват социална услуга „Семейна подкрепа, сигурна грижа и превенция на риска” към Център за обществена подкрепа / ЦОП” Света С.”, за срок от 6 календарни месеца. Разпореденото предварително изпълнение на заповедта е отменено с Определение 6582/05.09.2019г. по адм.дело № 10111/2019г. по описа на Административен съд София – град /АССГ/. В жалбата са развити доводи за неправилност и незаконосъобразност на оспорената заповед, като издадена в противоречие с материално правните разпоредби, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона. Конкретно се твърди, че заповедта е немотивирана, че не са спазени процедурите по издаването ѝ, съгласно чл.14 и чл.16а от ППЗЗДет., че в заповедта не е посочено съдържанието на социалната услуга и не е обоснована относимостта ѝ към критериите и стандартите на социалните услуги за деца.

Изложени са доводи, че участието на детето и майка му в социалната услуга е интензивна намеса в правото им на личен живот и психически интегритет. Оспорва се и наличието на фактическо основание за издаването на заповедта, доколкото искането на единия родител и недоволството му от поведението на другия родител не е основание за намеса в личната сфера на родителя и детето. В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично и с процесуален представител, който в позиция по същество и в представени писмени бележки поддържа жалбата. Претендира разноски, съобразно представен списък.

Ответника по жалбата - директора на дирекция "Социално подпомагане" С. (ДСП С.), чрез юрисконсулт П. оспорва жалбата. Поддържа тезата, че неспазването на режима за лични контакти между детето и родителя е очевидна причина за отчуждаване на детето от родителите, поради което заповедта е обоснована и издадена при наличието на фактически и прави основания, а ползването на предоставената социална услуга е в интерес на детето. Представя писмени бележки.

Въз основа на събраните по делото писмени доказателства съдът установява следното от фактическа страна:

Не се оспорва от страните, че детето В. А. С. е [дата на раждане], а негови родители са жалбоподателката Р. Л. Д. и А. С.. С решение от 03.04.2015г. по гражданско дело № 17981/2014г. на Софийски районен съд, на основание чл.127 ал.1 от Семейния кодекс е утвърдено споразумение между родителите на детето, с което упражняването на родителските права върху него са предоставени на майката, а на бащата е определен режим на лични контакти с детето, съобразно утвърденото от съда споразумение.

На 01.11.2016г. в Държавната агенция за закрила на детето постъпил сигнал от А. С. - баща на детето В. С., с искане за съдействие за реализиране на правото си на лични контакти със сина си. Съобразно изложеното в сигнала, майката на детето не изпълнява съдебното решение на СРС, което е влязло в сила / л.188-190/. Сигнала от А. С. е изпратен по компетентност в ДСП – С.. По сигнала е изготвен Социален доклад за оценка на постъпил сигнал / л.191/ в който е посочено, че е проведена среща с майката на детето и тя е консултирана по Закона за закрила на детето и Семейния кодекс / СК/. В доклада е посочено, че липсва активно родителско сътрудничество, както и че няма риск за детето, поради което е предложено прекратяване на работата по сигнала.

На 25.01.2017г. А. С. депозирал молба- становище до ДСП С. / л.192-193/, в която отново сочи за осуетяване от Р. Д. на режима на лични контакти с детето. Търси съдействие за нормалното осъществяване на личните контакти и за преодоляване на възникналия синдром на родителско отчуждение спрямо бащата. По сигнала е изготвен Социален доклад за оценка на постъпил сигнал / л.194/ в който е посочено, че е проведена среща с майката на детето и тя е консултирана по Закона за закрила на детето и Семейния кодекс / СК/. В доклада е посочено, че няма риск за детето, поради което е предложено приключване на работата по сигнала.

На 27.03.2017г. в ДСП С. е проведена мултидисциплинарна среща, на която е взето решение двамата родители на детето А. С. да ползват социална услуга – „Родителска подкрепа” в Институт по социални дейности и практики / ИСДП/ в [населено място], като майката и детето са насочени за ползване на услугата с направление. За ползването на социалната услуга е сключен договор между жалбоподателката и ИСДП / от 24.04.2018г. / л.113-115/ и изготвен междинен доклад / л.168-169/ и заключителен доклад от ИСДП /л.217/, съобразно който жалбоподателката е

съдействала в процеса на предоставяне на услугата и е спазвала съответните договори за провеждане на срещите. За период от 40 дни, поради ползване на годишен отпуск от майката на детето срещи с нея не са провеждани. Сочи се в заключителния доклад, че не се наблюдава промяна в нагласите на Р. Д. относно отношенията ѝ с бащата на детето. Споделеното ѝ убеждение е, че следва другия родител да се промени, за да настъпи промяна в негативния модел на семейно функциониране.

Въз основа на изпълнителен лист, издаден по гр.д. № 17981/2014г. на СРС Р. Д. е осъдена да спазва определения режим на лични контакти на бащата А. С. с детето В. С.. В тази връзка до жалбоподателката по образувано изпълнително дело, от частен съдебен изпълнител е изпратена покана за доброволно изпълнение и предаване на детето на баща му на 26.07.2019г. / л.153/ и призовка за принудително изпълнение на 06.10.2018г. / л.154/. За действията по изпълнението частния съдебен изпълнител е търсил многократно съдействие от органите на полицията и уведомявал ДСП. / л.155-160/.

По иск с правно основание чл.59 ал.9 от СК, предявен от бащата А. С., в СРС е образувано гр.дело № 18921/2017г. По делото е допусната психологическа експертиза, от заключението на която се установява, че детето В. има доверие към майка си и не е особено близък с баща си. Между бащата и детето няма доверителна връзка, емоционалната връзка на детето с майката е силна и то показва силна привързаност и доверие към майка си. Вещото лице препоръчва от полза за бъдещото оптимално психическо развитие на детето, работа и с двамата родители - за бащата – за изграждане на умение за родителстване с отчитане на потребностите и емоциите на детето, а за майката – за развиване на способността ѝ да делегира права и задължения за бащината фигура в живота на подрастващото момче /л.37-44, л.86-93/.

На 27.02.2019г. в ДСП С. е постъпил сигнал от Софийска районна прокуратура /л.200/ относно детето В. С., в който се сочи, че са констатирани данни за причинен стрес на детето при изпълнение на родителските права и задължения за вземане на детето от двамата родители – А. С. и Р. Д.. По сигнала е изготвен Социален доклад / л.201-202/. Становището в доклада е за прекратяване на работа по сигнала, поради това, че не е констатиран риск за детето по смисъла на ЗЗДет.

На 06.03.2019г. в ДСП С. постъпило писмо от началника на 1 РУП-СДВР, отнасящо се до детето В. С., в което се сочи, че в 1 РУП има постъпила жалба от бащата на детето за отказ на майката на детето да го предаде на баща му на 03.11.2018г.

По повод получено методическо указание за организиране на междуведомствена среща за планиране на бъдещи действия във вр. с постъпили сигнали за детето В. С., е проведена указаната мултидисциплинарна среща, за резултата от която жалбоподателката Д. е уведомена с писмо / л.211/. В срещата взели участие представители на ДАЗД, АСП, ДСП М. и ЦОП „Шанс”. На срещата е взето решение ДСП С. да отвори случай за детето В. С. и се изготви план за действие, в работата по случая да се включи разширеното семейство / поради това, че майката живее с родителите си, а бащата на детето – със сестра си/, както и родителите на детето да бъдат включени в ползването на социална услуга при един доставчик. До жалбоподателката била отправена покана да посети ДСП С. и подаде заявление за ползване на социална услуга от нея и детето В.. От констатациите в Социален доклад за оценка на постъпил сигнал / л.206-207/ се установява, че г-жа Д. е консултирана относно ползването на социална услуга към Детски контактен център, но тя по

телефона е уведомила ДСП, че „ нито иска, нито отказва да ползва такава услуга.” По информация на майката на детето, с бащата детето няма добре изградена емоционална връзка.

С молба, постъпила в ДСП С. на 18.06.2019 г. / л.216/ Р. Д. е уведомила ДСП С., че бащата и детето контактуват съобразно съдебното решение, както и че между нея и бащата на детето има неприключило съдебно дело за родителските права по отношение на детето, което е на втора инстанция и по него е назначена съдебно-психологическа експертиза на родителите и детето, вкл. със задача преценка на подходящи мерки, касаещи най-добрия интерес на детето.

В отговор на тази молба ДСП С. е уведомила жалбоподателката / л.212/, че на 25.06.2019г. в ДСП С. е постъпил сигнал от А. С., в който той посочва, че се вижда с детето единствено по два часа – от 10.30 до 12 часа, след което майката прибира детето и той няма контакт с него. По сигнала е изготвен Социален доклад за оценка на постъпил сигнал / л.209-210/, който е приключил с предложение за прекратяване на работата по сигнала и за продължаване на работата по случая, като и че от проведеното социално проучване е констатиран риск за детето. На 07.06.2019г. е изготвен План за действие /л.218-219/ съдържащ дългосрочна цел и краткосрочни цели, дейности за тяхното постигане и мерки за закрила.

С писмо от 29.07.2019г. / л.212/ Р. Д. е уведомена от ДСП С., че във връзка с работата по случая следва да посети ДСП С. и да подаде заявление за ползване на социална услуга, като при неподаване на заявление ще бъде издадена заповед за ползване на такава, на основание чл.20 ал.4 т.1 от ППЗЗДет. В отговор на това писмо жалбоподателката Д. оспорила твърденията на бащата на детето, че „майката прибира детето” и бащата почти няма време да се вижда с него / л.34-35, л.108-109/, посочила, че детето заявило на баща си, че не желае да прекара 10 дни с него с преспиване и изложила позицията си, че социалните служители следва да работят по отношение на дефицита на родителски умения на бащата.

Последвало изготвянето на Социален доклад – предложение до директора на ДСП С. / л.10-11/, въз основа на което е издадена Заповед № 3Д/Д-ССЛ-011/21.08.2019г. на директора на ДСП С., с която на основание чл.21 ал.4 т.1 от ППЗЗДет. е наредено детето В. А. С. и майката на детето Р. Л. Д. да ползват социална услуга „Семейна подкрепа, сигурна грижа и превенция на риска” към ЦОП „Света С.”, за срок от 6 календарни месеца, считано от датата на издаване на заповедта /л.18-19/. Съобразно изложеното в заповедта, основание за издаването ѝ е Социален доклад от 21.08.2019г. и приложената към него документация за положението на детето В. А. С., резултатите от ползването на социална услуга „Родителска подкрепа” от жалбоподателката през 2018г. в ИСДП и заключението на специалистите от ИСДП, че „ не се наблюдава промяна на нагласите на клиентката относно отношенията ѝ на всички нива с г-н С.. Споделеното от работата на специалистите убеждение на клиентката че другия родител трябва да се промени, за да настъпи промяна на негативния модел на семейно функциониране.”, както и продължаващите данни в сигналите на другия родител за неспазване от майката на детето на съдебното решение за режим на лични контакти на детето с бащата. Заповедта е връчена на жалбоподателката на 27.08.2019г. / л.18-19/ и обжалвана от нея пред директора на РД Социално подпомагане С. – град. Директора на РДСП С. град с Решение № 22-РД06-0208/25.09.2019г. е отхвърлил жалбата и потвърдил оспорената заповед.

Решението е връчено на Р. Д. на 08.10.2019г., като 4 дни по-късно е подадена жалба

срещу него чрез административния орган до съда.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок от надлежна страна – в лично качество от майката и в качеството ѝ на законен представител на малолетно дете, по отношение на които е разпоредено ползване на социална услуга, срещу административен акт подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган – Директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – С., в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл. 6, т. 2 от ЗЗДет. във връзка с чл. 20, ал.4, т.1 от ППЗЗДет. Процесната заповед е издадена в предписаната от закона писмена форма и съдържа фактически основания за издаването ѝ относно разпоредената по отношение на майката и детето социална услуга „Семейна подкрепа, сигурна грижа и превенция на риска“. С оглед на изложеното съдът намира, че оспорения акт съответства на изискванията на нормата на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, съгласно която един от задължителните реквизити на административния акт е посочването на фактическите основания за издаването му. В заповедта са посочени конкретни фактически обстоятелства, от които е ясно какво обуславя преценката за ползването на посочената социална услуга. Фактическите основания се съдържат и в приобщената по надлежния ред административна преписка към делото, като в поредицата от социални доклади, вкл. и в доклада, предшестваш издаването на заповедта, в които са изложени подробни и детайлни мотиви. Излагането на не толкова подробни мотиви в самата заповед не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, доколкото фактическите основания за издаването ѝ могат да бъдат изведени от приложените към акта подробни социални доклади, вкл. и доклада от 21.08.2019 г. От въпросното доказателство може да бъде изведена действителната фактическа обстановка, волята и мотивите на издателя на акта относно основанията и необходимостта, налагащи да се нареди конкретно длъжимо поведение на адресатите на акта. Социалният доклад е съставен преди издаването на акта и за целите на същото административно производство, поради което допълва мотивите на административния акт / в т.см.ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС/. Социалният работник, работещ по случая, е направил конкретни фактически установявания, от които се извежда извод за необходимостта от ползване на социална услуга от майката на детето и от детето. Установено е, че детето е въввлечено в личностните отношения между родителите си, че майката на детето, на която е предоставено упражняването на родителските права, създава различни препятствия за осъществяване на определения от съда режим на лични отношения и контакти на бащата със сина им, обосновавали в определен момент и намесата на частен съдебен изпълнител, полиция и прокуратура. Действията на майката на практика водят до пълно родителско отчуждаване между бащата и сина му, което поставя детето в риск (по смисъла на § 1, т. 11, б. „в“ от допълнителните разпоредби /ДР/ на Закона за закрила на детето /ЗЗДет/), а това определено не е в негов интерес.

При проверката за спазване на процесуалните правила при издаването на оспорената заповед, съдът съобрази следното: Съгласно чл. 14 от ППЗЗДет., социалният работник извършва проучване и оценка на

сигнала, като събира необходимата информация от семейството, детето, училището, детската ясла и градина, специализираната институция, роднини, близки, съседи, друга дирекция „Социално подпомагане“, личен лекар и от други източници при необходимост. Според чл. 16а от ППЗЗДет., въз основа на направената оценка, социалният работник изготвя план за действие, който включва дългосрочна цел и краткосрочни цели, дейности за тяхното постигане и мерки за закрила, като планът за действие се съгласува с родителите на детето, с настойника, с попечителя или с лицето, полагащо грижи за детето, ако това не противоречи на интересите на детето и не нарушава правата му. В настоящия случай такъв план е изготвен, като с него е запознат бащата на детето А. С.. Майката на детето, вследствие неявяването ѝ в ДСП С. не е запозната с Плана за действие, като съобразно чл.16а ал.3 от ППЗЗДет. несъгласуването на Плана за действие с майката на детето съдът намира че не представлява нарушение на административнопроизводствените правила, с оглед нежеланието на майката за посещение на ДСП С. и на ползването на социалната услуга, което ѝ поведение съдът определя като поведение в противоречие с интересите на детето.

Оспорената заповед е издадена и в съответствие с материалния закон и неговата цел. Съгласно чл. 18, ал. 2 от ППЗЗДет., целта и мерките за закрила в семейна среда е да бъдат подпомогнати детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждане и възпитание на детето. Чрез предприетата от страна на органа за закрила на детето мярка за закрила – ползване на социалната услуга за срок от 6 месеца, се осигурява закрила както на интересите на детето, така и на интересите на майката, като отглеждащ родител.

Противно на твърдението в жалбата съдът намира за доказано обстоятелството за липсата на заявено желание от страна на майката на майката да ползва социална услуга чрез подаване на заявление по реда на чл.20 ал.1 от ППЗЗДет. / заявлението ѝ, по повод увед.писмо от 29.07.2019г. завършва с категоричната ѝ позиция фокусът на внимание на социалните служители да се насочи към същинския проблем – дефицита на родителски умения у бащата/, както и поведението ѝ да не съдейства за контактите между другия родител и общото им дете, съобразно установения с утвърденото от съда споразумение по реда на чл.127 ал.1 от Семейния кодекс режим. Постановената мярка за закрила, изразяваща се в ползване на социална услуга в Център за обществена подкрепа / ЦОП/, е съобразена както с изискването по чл. 18, ал. 1 от ППЗЗДет, така и с най-добрия интерес на детето по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет, който следва да бъде отчитан във всички случаи. Касае се за т. нар.

„синдром на родителско отчуждение“, когато единият родител напълно отчуждава детето от другия и го държи в реална изолация от него, като препятства възможността му да контактува пълноценно и спокойно с неотглеждания го родител, което поставя детето в риск по отношение на нарушеното му право на лични отношения, ограничаване на контактите с баща му и въвличането му в отношенията между родителите. Безспорно ситуацията връзката на детето с някой от родителите му да бъде необратимо прекъсната е с непредвидими последици за правилното му бъдещо развитие. Основно право на детето е да може да общува и с двамата си родители, а всяко дете, попаднало в тази ситуация, се нуждае от специална и засилена закрила, какъвто е и конкретният казус. В рамките на процесната социална услуга се цели да се постигне родителско сътрудничество и да се намали риска от въвличането на детето в междуличностните взаимоотношения между родителите, както и да се възстанови контакта с бащата.

Оспорената заповед е насочена към повишаване на родителския капацитет с оглед защита на правата и интересите на детето.

Предписаната мярка за социална закрила е именно, поради необходимостта от активното участие на двамата родители в отглеждането и възпитанието на детето. От доказателствата по делото е установено, че срещите с бащата на детето, когато са се състояли, са изключително краткотрайни / около 1 час и 30 мин./ и не са се провеждали според предписания режим на контакти. Констатираното поведение на майката, състоящо се в създаване на разнообразни пречки за контакти на бащата с общото им дете, независимо от виждането на родителя за потребностите на детето от грижи, възпитание, емоционално и нравствено развитие, социални контакти, е неприемливо от гледна точка на интересите на детето и не съответства на неговите обективни потребности.

С оглед на това, съдът намира, че процесната заповед съответства изцяло на целта на закона да се осигури закрила за нормалното физическо, умствено, нравствено и социално развитие на детето и за защита на неговите права и интереси за осигуряване на постоянен и спокоен контакт с всеки от родителите му, в защита на правото на детето да общува пълноценно с баща си.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на Р. М. Д., лично и в

качеството на законен представител на малолетния В. А. С., срещу Заповед № ЗД/Д-С-СЛ-011/21.08.2019 на директора на дирекция „Социално подпомагане” – С., [населено място] потвърдена с Решение № 22-РД 06-0208/25.09.2019г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане” С. – град.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: